

ZVA: Medikamentu iepakojuma dalīšanu jāsaglabā

LETA

2018.gada 22.augusts

<https://bnn.lv/zva-medikamentu-iepakojuma-dalisanu-jasaglaba-294375>

Ieviešot jaunās ES regulas par zāļu verificēšanu prasības, būtiski, lai tiktu saglabāta arī medikamentu iepakojuma dalīšanas iespēja, norāda Zāļu valsts aģentūrā (ZVA).

ZVA informē, ka saskaņā ar Latvijas normatīvajiem aktiem šobrīd ir atļauta medikamentu iepakojumu dalīšana, un tā ir īpaši svarīga no patērētāju viedokļa, jo pacienti nereti to izvēlas finansiālu apsvērumu dēļ. Tieši tāpēc medikamentu dalīšanu ir būtiski saglabāt arī turpmāk, uzskata aģentūra.

Vienlaikus ZVA informē, ka medikamentu iepakojuma dalīšana ir normāla prakse Eiropas valstīs, tostarp Lielbritānijā, Īrijā, Beļģijā un Nīderlandē.

Savukārt, uz jautājumu, vai ZVA būtu gatava iesaistīties, lai nepieļautu atteikšanos no medikamentu dalīšanas, aģentūra norāda, ka tai nav tiesību ne veicināt, ne kavēt zāļu iepakojumu dalīšanu. «Vienlaikus vēlamies atzīmēt, ka iepakojumus būs atļauts dalīt arī pēc zāļu verificācijas sistēmas ieviešanas un pacietiem būs iespēja izvēlēties apmeklēt to aptieku, kas piedāvās šo pakalpojumu – zāļu iepakojuma dalīšana,» norāda ZVA.

Jau ziņots, ka saistībā ar ES regulas par zāļu verificāciju ieviešanu varētu pārtraukt recepšu medikamentu izsniegšanu pa daļām, izriet no ekspertu paustā seminārā *Zāļu verificācijas sistēma: iespējas un riski pacientiem*. Sarunā par ES regulu par zāļu

verifikāciju izskanēja bažas par to, kas notiks ar medikamentu izsniegšanu pa daļām, kas Latvijas iedzīvotājiem ir ierasta prakse.

Latvijas Zāļu verifikācijas organizācijas (LZVO) valdes locekle Santa Bičkoviča-Vavžika sacīja, ka medikamentu izsniegšana pa daļām varēsot turpināties, bet galvenais būs verificēt iepakojumu kopumā. Savukārt Latvijas Zāļu lieltirgotāju asociācijas pārstāvis Mārcis Rutulis norādīja, ka aicinās savus biedrus, kas veido 90% tirgus, izbeigt praksi pārdot medikamentus pa daļām, jo atvērta paciņa rada dažādus riskus, tostarp pacienta iespējas saņemt pārbaudītas un drošas zāles. Šī iemesla dēļ viņš uzskata, ka pacientu interesēs ir nepārdot medikamentus šādā veidā.

Jau ziņots, ka nākamā gada 9.februārī visā Eiropā spēkā stāsies jauna regula par zāļu verifikāciju, kas paredz, ka turpmāk medikamentu ražotāji marķēs visus zāļu iepakojumus ar unikālu kodu, bet pirms zāļu nodošanas pacientiem aptieku un ārstniecības iestāžu uzdevums būs medikamentus pārbaudīt jeb verificēt. Regulas būtība ir nodot pacientam zāļu ķēdes pēdējā posmā pārbaudītu un drošu medikamentu. Regula nepieciešama, jo Eiropā pieaugot zāļu viltojumu apmērs, kas apdraud pacientu veselību un dzīvību.

Vairākas organizācijas kritizējušas ministrijas īstenoto pieeju, ieviešot regulas prasības. Organizācijas norāda, ka ministrija iecerējusi, ka tikai 28% no ārstniecības iestādēm Latvijā veiks regulā noteikto zāļu verifikāciju, tāpēc pastāvot risks, ka pacienti varēs saņemt nelegālas un nedrošas zāles, apdraudot iedzīvotāju veselību. Arī *Sorainen* zvērināta advokāte Ieva Andersone paudusi, ka plašais izņēmumu skaits neesot saskaņā ar ES regulu, kurā aicināts izņēmumus vienmēr piemērot šauri, pretēji cietīšot regulas pamatprincips – vienota sistēma visā ES un pēc iespējas mazāka iespēja apiet zāļu verificēšanu.

Vienlaikus VM norādījusi, ka, ieviešot jauno ES regulu par zāļu verificēšanu, vēlas izvairīties no pārmērīgu prasību izvirzīšanas. Tāpat ministrija nepiekrīt, ka izņēmumi tiek piemēroti pārāk plaši un nav saskaņā ar ES regulu, jo tā pieļaujot, ka piegādes ķēdes gals dažādās dalībvalstīs var būt organizēts atšķirīgi.